

کرسی آزاداندیشی

موضوع کرسی آزاد اندیشی : نقش دعا در رفع بیماریها

استان : البرز شهر : هشتگرد مدرسه علمیه : فاطمه معصومه (س) استاد ارائه کننده : خانم آزادی استاد منتقد : خانم نعمتی استاد داور : خانم امانی

چکیده نظرات استاد ارائه کننده بحث :

شبهه عدم ارتباط دعا و درمان و توسعه دانش مصداق شبهه تعارض علم و دین در فلسفه غرب است. دین و علم در اسلام مکمل یکدیگرند. این جهان بر پایه نظام علیت بنا شده در نتیجه هرپدیده ای از جمله بیماری و درمان دارای علت های مادی و معنوی است. دانش پزشکی از دانش های ریشه دار و کهن بشری است. کتابهای متعددی در این زمینه توسط عالمان مسلمان از روایات معصومین (ع) نگارش شده همچون طب الرضا منسوب به امام رضا (ع). در پاسخ به شبهه محدود بودن اثرگذاری دعا باید گفت دعای افراد عادی در برگرداندن دست بریده کارساز نیست؛ بلکه معجزه یا کرامت انبیا، اوصیا و اولیا الهی لازم است. این معجزات مربوط به عصر حاضر هم هست همچون کرامات آیت الله نخودکی. در رابطه با فرق دعا و تلقین ادله متعددی وجود دارد همچون این که امر اساسی در تلقین تکرار مداوم آن می باشد، در حالی که بسیاری از دعاها مستجاب چه بسا با یکبار دعا نمودن به نتیجه میرسند. در پاسخ به شبهه سوم یعنی تعارض مصونیت مساجد و حرما از آفات و بیماریها و بستن در آنها و ضدعفونی کردن آنها باید بیان داشت که خداوند، پاکي مساجد از هر گونه آلودگی را واجب دانسته و به حضرت ابراهیم فرموده اند «طهر بیتی». اکنون نیز در شرایط فعلی، اجتماع مردم در مساجد موجب انتقال بیماری از افراد ناقل به سایرین شده و این امر پاکیزگی مسجد و سلامتی سایر افراد را به خطر انداخته در حالی که در اسلام حفظ جان و سلامتی، یک قاعده واجب و ضروری است. دعا کردن محل خاصی ندارد بلکه هرگاه انسان اراده نماید.

چکیده نظرات استاد منتقد :

شبهات متعددی در حوزه دعا و نقش آن در رفع بیماریها مطرح است که برخی از آنها عبارتند از: اگر دین و "خواندن خدا و خواستن از او" یعنی دعا در رفع بیماریها اثر دارد. چرا چین به عنوان کشوری کمونیستی و لائیک که بیماری فراگیر کرونا از آنجا آغاز شد توانست با توسعه علم و دانش پزشکی بر این ویروس منحوس فائق آید. این در حالی است که در ایران که داعیه دین کامل اسلام را با شیعه اهل بیت (ع) دارد این ویروس در حال گسترش روز افزون بوده و مردم آن با بالا رفتن میزان مبتلایان و جان باختگان مواجه هستند. پس می توان گفت دعا یک خرافه است که فایده و اثری در درمان بیماریها. اگر عبادت و دعا باعث شفای بیماری ها است، پس چرا این شفا یافتن ها فقط مربوط به بیماریهای عصبی است؟ چرا دست قطع شده با دعا برنمیگردد. از کجا معلوم دعا خواندن همان تلقین نباشد؟ پس با ریلکسیشن یا هیپنوتیزم نیز انسان به آرامش لازم دست می یابد. اگر دست قطع شده ای نیز دوباره شفا یافته فقط محدود به زمان ائمه است نه حال حاضر. با پذیرش اثرگذاری دعا در درمان بیماریها محل خواندن دعا نیز مهم است. اگر طبق روایات اهل مسجد از بلا و آفات و بیماریها دورند پس چرا به کرونا مبتلا میشوند؟ چرا درب مساجد از ترس سرایت بیماری بسته شده است؟ از طرفی چرا حرمهایی که روزی دارالشفای بیماران و پناهگاه حاجتمندان معرفی می شد، امروزه باید، عفونت زدایی شود و مردم در آن تجمع نکنند تا مبادا به بیماری مبتلا شوند. پس عفونت زدایی و تعطیلی این مراکز برای پیشگیری از بیماری چگونه با دارالشفایبودن آن سازگار است؟

نتایج دیدگاه موافق:

۱. استواری این عالم بر پایه اسباب مادی و معنوی و نظام علیت و ارتباط دوسویه دعا و درمان
۲. اهتمام ائمه به رعایت اصول بهداشتی و توصیه های مؤکد بر دعا در کنار درمان و دستوالعمل های بهداشتی
۳. برتری اثرات دعا بر تلقین به دلیل اتصال دعاکننده به مبدأ هستی
۴. حرام بودن ایجاد تجمع و گسترش شیوع بیماری کرونا به حکم عقل و شرع با باز بودن و حضور در مساجد و حرم های معصومین

نتایج دیدگاه مخالف :

۱. نقش نداشتن دعا در رفع بیماری و تاکید بر توسعه دانش پزشکی
۲. محدودیت اثرگذاری دعا در درمان، به اعصاب و ایجاد آرامش
۳. تناقض بستن مساجد و حرم های معصومین و خواندن دعا در محل های استجاب دعا

جمع بندی داور :

تأثیر دعا در رفع بیماریها بسیار زیاد است. چنانچه در ادیان مختلف و به خصوص در اسلام که آیات مختلفی بر دعا و شفا و درمان بیماریها اشاره دارد همچون آیه «وَ إِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ». در سال های اخیر دانشمندان بر اثرگذاری دعا بر درمان، مهر تأیید زده اند. همچون : بررسی اثر دعا درمانی در درمان بیماران قلبی (هاریس و گودا و دیگران، ۱۹۹۹). این در حالی است که جهان بینی ما توحیدی و جهان بینی کشورهای لائیک مادیرگایی و اومانیستی است. انبیا و امامان الهی نیز به سبب اسباب مادی و معنوی در شفای الهی تاکید داشته اند. تلقین با دعا متفاوت است چون در تلقین فرد متکی به خویش است اما در دعا وی با برقراری ارتباط با مبدأ هستی به آرامش و رشد و کمال انسانی دست می یابد. طبق آیات قرآن سنت عمومی خداوند در رابطه با مؤمنین چنین است که آنها را بیشتر به سختی، بلا، بیماری و... مبتلا میکند: «وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَأَخَذْنَاهُم بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَتَضَرَّعُونَ» طبق این سنت الهی قرار نیست اگر کسی ایمان آورد یا اهل مسجد شد از تمامی آفات و بلاهای مادی در امان و عافیت باشد. از طرفی چون خدای متعال در همه جا حضور دارد در هر جایی خواندن دعا امکان دارد. پس دعا نقش مؤثری در رفع بیماری داشته و دعا به عنوان اسباب معنوی و دارو از اسباب مادی در درمان شخص بیمار، مکمل یکدیگرند...